

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2016

CONVOCATORIA: JULIO 2016

Assignatura: HISTÒRIA D'ESPANYA

Asignatura: HISTORIA DE ESPAÑA

BAREM DE L'EXAMEN

1. Descriviu el tipus de fonts utilitzades. (1 punt)
2. Identifiqueu les idees principals dels textos, situant-los breument en el seu context històric i en el nucli temàtic corresponent. (2,5 punts)
3. Expliqueu, amb poques paraules, els conceptes: "liberals" i "absolutistes". (2 punts)
4. a) Descriviu els esdeveniments que van conduir al pronunciament de Riego, la situació d'Espanya durant el Trienni Liberal i la tornada a l'absolutisme. Utilitzeu per a això els textos a comentar (2,5 punts). b) Desenvolpeu breument les contradiccions i enfrontaments entre liberals i absolutistes al llarg del segle XIX. (2 punts)

PRIMERA OPCIO

Document 1

“Soldats, (...) jo no podia consentir, com a cap vostre, que fóreu allunyats de la vostra pàtria, en uns vaixells podrits, per a portar-vos a fer una guerra injusta al Nou món; ni que se us compel·lira a abandonar els vostres pares i germans, deixant-los sumits en la misèria i l'opressió. Vosaltres deveu a aquells la vida i, per tant, és de la vostra obligació i agraïment prolongar-li-la, sostenint-los en l'ancianitat; i fins i tot també, si fóra necessari, sacrificar les vostres per a trencar-los les cadenes que els tenen oprimits des de l'any 1814. Un rei absolut, al seu capritx i albir, els imposa contribucions i gabelles que no poden suportar; els vexa, els oprimeix i, finalment, com a sùmmum de desgràcies, us arrabassa a vosaltres, els seus cars fills, per a sacrificar-vos al seu orgull i ambició. Sí, a vosaltres us arrabassen del si patern perquè en llunyans i oposats climes sostingueu una guerra inútil, que podria fàcilment acabar-se només reintegrant els seus drets a la Nació espanyola. La Constitució, sí, la Constitució basta per a calmar els nostres germans d'Amèrica”.

Fragment de la Proclama de l'1 de gener de 1820 de Rafael de Riego.

Document 2

“Ben públics i notoris van ser a tots els meus vassalls els escandalosos successos que van precedir, van acompanyar i van seguir a l'establiment de la democràtica Constitució de Cadis en el mes de març de 1820: la més criminal traïció, la més vergonyosa covardia, el desacatament més horrorós a la meua Reial Persona, i la violència més inevitable, van ser els elements emprats per a variar essencialment el govern paternal dels meus regnes en un codi democràtic, origen fecund de desastres i de desgràcies. (...) L'Europa sencera, coneixent profundament la meua captivitat i el de tota la meua Reial Família, (...) van determinar posar fi a un estat de coses que era l'escàndol universal, que caminava a trastornar tots els trons i totes les institucions antigues canviant-les en la irreligió i en la immoralitat. Assegut una altra vegada en el tron de Sant Ferran (...), desitjant proveir de remei les més urgents necessitats dels meus pobles, i manifestar a tot el món la meua verdadera voluntat en el primer moment que he recobrat la llibertat; declare el següent: (...) Són nuls i de cap valor tots els actes del govern anomenat constitucional (de qualsevol classe i condició que siguen) que ha dominat els meus pobles des del dia 7 de març de 1820 fins avui, dia primer d'octubre de 1823, declarant, com declare, que en tota aquesta època he mancat de llibertat, obligat a sancionar les lleis i a expedir les ordres, decrets i reglaments que contra la meua voluntat es meditaven i expedien pel mateix govern (...).”

Decret de Ferran VII d'1 d'octubre de 1823, *Gaceta de Madrid*, 7 d'octubre de 1823.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2016

CONVOCATORIA: JULIO 2016

Assignatura: HISTÒRIA D'ESPANYA

Asignatura: HISTORIA DE ESPAÑA

BAREM DE L'EXAMEN

1. Describiu el tipus de fonts utilitzades. (1 punt)
2. Identifiqueu les idees principals dels textos, situant-los en el seu context històric i en el nucli temàtic corresponent. (2,5 punts)
3. Expliqueu, amb poques paraules, el significat dels conceptes "sufragi femení" i "constitució". (2 punts)
4. Analitzeu l'impacte de les reformes socials i polítiques del període republicà en relació a la igualtat de drets entre homes i dones (cal tenir present els debats parlamentaris entorn del vot femení). (2,5 punts). b) Compareu la Constitució de 1931 en matèria de drets socials i igualtat amb els anys de la monarquia i el franquisme. (2 punts)

SEGONA OPCIÓ

Document 1

Deixeu que la dona es manifeste com és, per conèixer-la i per jutjar-la; respecteu el seu dret com a ésser humà; (...) i si el dret constituent, com a norma jurídica dels pobles civilitzats, cada dia s'aproxima més al concepte de llibertat, no ens invoqueu el vetllat principi aristotèlic de la desigualtat dels éssers desiguals (...). Deixeu, a més, a la dona que actue en Dret, que serà l'única forma que s'hi eduque, siguen quins siguen els entrebancs i vacil·lacions que en principi tinguera.

(...) Jo m'he alegrat pensant que aquesta Constitució serà, per la seua època i pel seu esperit, la millor, fins ara, de les existents en el món civilitzat, la més lliure, la més avançada, i he pensat també en aquesta com en aquell decret del Govern provisional que quinze dies després de venir la República va fer més justícia a la dona que la van fer vint segles de monarquia. Pense que és el primer país llatí on el dret [de sufragi] a la dona serà reconegut, on pot alçar-se en una Cambra llatina la veu d'una dona, una veu modesta com ella, però que ens vol portar les aures de la veritat, i m'enorgullisc amb la idea que siga la meua Espanya qui alce la bandera d'alliberament de la dona (...). I jo dic, senyors legisladors: (...) no deixeu que siga una altra nació llatina la que pugua posar al capdavant de la seua Constitució en dies pròxims, l'alliberament de la dona, la vostra companya.

Discurs de Clara Campoamor. Advocada i diputada pel Partit Radical. *Diari de Sessions de Corts*, octubre de 1931.

Document 2

Per què hem de concedir a la dona els mateixos títols i els mateixos drets polítics que a l'home? Són per ventura equació? Són organismes igualment capacitats? (...) La dona és tota passió, tota figura d'emoció, és tot sensibilitat; no és, en canvi, reflexió, no és esperit crític, no és ponderació. (...) És possible o segur que avui la dona espanyola, igual la dona llauradora que la dona urbana, està davall la pressió de les institucions religioses; (...) I jo pregunte: quin seria el destí de la República si en un futur pròxim, molt pròxim, haguérem de concedir el vot a les dones? Segurament una reversió, un pas enrere. I és que a la dona no la domina la reflexió i l'esperit crític; la dona es deixa portar sempre de l'emoció, de tot allò que parla als seus sentiments, però en poca escala en una mínima escala de la verdadera reflexió crítica. Per això i crec que, en certa manera, no li faltava raó al meu amic el senyor Basilio Álvarez en afirmar que es faria de l'histerisme llei. L'histerisme no és una malaltia, és l'estructura pròpia de la dona; la dona és això: histerisme i per això és voluble, versàtil, és sensibilitat d'esperit i emoció. Això és la dona. I jo pregunte: en quin precípi ens hauríem posat si en un moment pròxim haguérem concedit el vot a la dona? (...) Ens submergiríem en el nou règim electoral, exposats els homes a ser governats en un nou règim matriarcal, després del qual hauria d'estar sempre expectant l'Església catòlica espanyola?

Discurs de Roberto Novoa Santos. Catedràtic de Patologia de la Universitat de Madrid i diputat per la Federació Republicana Gallega, *Diari de Sessions de Corts*, setembre de 1931.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2016

CONVOCATORIA: JULIO 2016

Assignatura: HISTÒRIA D'ESPANYA

Asignatura: HISTORIA DE ESPAÑA

BAREMO DEL EXAMEN

1. Describa el tipo de fuentes utilizadas. (1 punto)
2. Identifique las ideas principales de los textos, situándolos brevemente en su contexto histórico y en el núcleo temático correspondiente. (2,5 puntos)
3. Explique, a grandes rasgos, los conceptos: "liberales" y "absolutistas". (2 puntos)
4. a) Describa los acontecimientos que condujeron al pronunciamiento de Riego, la situación de España durante el Trienio liberal y la vuelta al absolutismo. Utilice para ello los textos a comentar (2,5 puntos). b) Exponga brevemente los pronunciamientos militares ocurridos en España durante el siglo XIX. (2 puntos)

PRIMERA OPCIÓN

Documento 1

"Soldados, (...) yo no podía consentir, como jefe vuestro, que se os alejase de vuestra patria, en unos buques podridos, para llevaros a hacer una guerra injusta al Nuevo Mundo; ni que se os compudiese a abandonar vuestros padres y hermanos, dejándolos sumidos en la miseria y la opresión. Vosotros debéis a aquellos la vida y, por tanto, es de vuestra obligación y agradecimiento el prolongársela, sosteniéndolos en la ancianidad; y aun también, si fuese necesario, el sacrificar las vuestras para romperles las cadenas que los tienen oprimidos desde el año 1814. Un rey absoluto, a su antojo y albedrío, les impone contribuciones y gabelas que no pueden soportar; los veja, los oprime y, por último, como colmo de desgracias, os arrebató a vosotros, sus caros hijos, para sacrificarlos a su orgullo y ambición. Sí, a vosotros os arrebató del paterno seno para que en lejanos y opuestos climas vayáis a sostener una guerra inútil, que podría fácilmente terminarse con sólo reintegrar sus derechos a la Nación española. La Constitución, sí, la Constitución basta para apaciguar a nuestros hermanos de América."

Fragmento de la Proclama del 1 de enero de 1820 de Rafael de Riego.

Documento 2

"Bien públicos y notorios fueron a todos mis vasallos los escandalosos sucesos que precedieron, acompañaron y siguieron al establecimiento de la democrática Constitución de Cádiz en el mes de marzo de 1820: la más criminal traición, la más vergonzosa cobardía, el desacato más horrendo a mi Real Persona, y la violencia más inevitable, fueron los elementos empleados para variar esencialmente el gobierno paternal de mis reinos en un código democrático, origen fecundo de desastres y de desgracias. (...) La Europa entera, conociendo profundamente mi cautiverio y el de toda mi Real Familia, (...) determinaron poner fin a un estado de cosas que era el escándalo universal, que caminaba a trastornar todos los tronos y todas las instituciones antiguas cambiándolas en la irreligión y en la inmoralidad. Sentado otra vez en el trono de San Fernando (...), deseando proveer de remedio las más urgentes necesidades de mis pueblos, y manifestar a todo el mundo mi verdadera voluntad en el primer momento que he recobrado la libertad; he venido a declarar lo siguiente: (...) Son nulos y de ningún valor todos los actos del gobierno llamado constitucional (de cualquiera clase y condición que sean) que ha dominado mis pueblos desde el día 7 de marzo de 1820 hasta hoy, día 1º de octubre de 1823, declarando, como declaro, que en toda esta época he carecido de libertad, obligado a sancionar las leyes y a expedir las órdenes, decretos y reglamentos que contra mi voluntad se meditaban y expedían por el mismo gobierno (...)."

Decreto de Fernando VII de 1 de octubre de 1823, *Gaceta de Madrid*, 7 de octubre de 1823.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JULIOL 2016

CONVOCATORIA: JULIO 2016

Assignatura: HISTÒRIA D'ESPANYA

Asignatura: HISTORIA DE ESPAÑA

BAREMO DEL EXAMEN

1. Describa el tipo de fuentes utilizadas. (1 punto)
2. Identifique las ideas principales de los textos, situándolas en su contexto histórico y en el núcleo temático correspondiente. (2,5 puntos)
3. Explique, a grandes rasgos, el significado de los conceptos "sufragio femenino" y "constitución". (2 puntos).
4. Analice el impacto de las reformas sociales y políticas del periodo republicano en relación con la igualdad de derechos entre hombres y mujeres (hay que tener presente los debates parlamentarios en torno al voto femenino). (2,5 puntos). b) Compare la Constitución de 1931 en materia de derechos sociales e igualdad con los años de la monarquía y el franquismo. (2 puntos)

SEGUNDA OPCIÓN

Documento 1

Dejad que la mujer se manifieste como es, para conocerla y para juzgarla; respetad su derecho como ser humano; (...) y si el derecho constituyente, como norma jurídica de los pueblos civilizados, cada día se aproxima más al concepto de libertad, no nos invoquéis el trasnochado principio aristotélico de la desigualdad de los seres desiguales (...). Dejad, además, a la mujer que actúe en Derecho, que será la única forma que se eduque en él, fueren cuales fueren los tropiezos y vacilaciones que en principio tuviere.

(...) Yo me he regocijado pensando en que esta Constitución será, por su época y por su espíritu, la mejor, hasta ahora, de las que existen en el mundo civilizado, la más libre, la más avanzada, y he pensado también en ella como en aquel decreto del Gobierno provisional que a los quince días de venir la República hizo más justicia a la mujer que la hicieron veinte siglos de Monarquía. Pienso que es el primer país latino en que el derecho [de sufragio] a la mujer va a ser reconocido, en que puede levantarse en una Cámara latina la voz de una mujer, una voz modesta como ella, pero que nos quiere traer las auras de la verdad, y me enorgullezco con la idea de que sea mi España la que alce esa bandera de liberación de la mujer (...). Y yo digo, señores legisladores: (...) no dejéis que sea otra nación latina la que pueda poner a la cabeza de su Constitución en días próximos, la liberación de la mujer, vuestra compañera.

Discurso de Clara Campoamor. Abogada y diputada por el Partido Radical. *Diario de Sesiones de Cortes*, octubre de 1931.

Documento 2

¿Por qué hemos de conceder a la mujer los mismos títulos y los mismos derechos políticos que al hombre? ¿Son por ventura ecuación? ¿Son organismos igualmente capacitados? (...) La mujer es toda pasión, toda figura de emoción, es todo sensibilidad; no es, en cambio, reflexión, no es espíritu crítico, no es ponderación. (...) Es posible o seguro que hoy la mujer española, lo mismo la mujer campesina que la mujer urbana, está bajo la presión de las instituciones religiosas; (...) Y yo pregunto: ¿cuál sería el destino de la República si en un futuro próximo, muy próximo, hubiésemos de conceder el voto a las mujeres? Seguramente una reversión, un salto atrás. Y es que a la mujer no la domina la reflexión y el espíritu crítico; la mujer se deja llevar siempre de la emoción, de todo aquello que habla a sus sentimientos, pero en poca escala en una mínima escala de la verdadera reflexión crítica. Por eso y creo que, en cierto modo, no le faltaba razón a mi amigo D. Basilio Álvarez al afirmar que se haría del histerismo ley. El histerismo no es una enfermedad, es la propia estructura de la mujer; la mujer es eso: histerismo y por ello es voluble, versátil, es sensibilidad de espíritu y emoción. Esto es la mujer. Y yo pregunto: ¿en qué despeñadero nos hubiéramos metido si en un momento próximo hubiéramos concedido el voto a la mujer? (...) ¿Nos sumergiríamos en el nuevo régimen electoral, expuestos los hombres a ser gobernados en un nuevo régimen matriarcal, tras del cual habría de estar siempre expectante la Iglesia católica española?

Discurso de Roberto Novoa Santos. Catedrático de Patología de la Universidad de Madrid y diputado por la Federación Republicana Gallega, *Diario de Sesiones de Cortes*, septiembre de 1931.